

Raimundas Vidunas

Faculty of Mathematics

Kyushu University 33

Hakozaki, Fukuoka 812-8581

Japan

vidunas@math.kyushu-u.ac.jp

Column Wiskundigen in den vreemde

Onder de rijzende zon

Raimundas Vidunas kwam in 1994 vanuit Vilnius (Litouwen) als student voor een masterclass bij het Mathematical Research Institute naar Utrecht. Hij studeerde af bij Frits Beukers en kreeg vervolgens een aio-plaats in Groningen op een vrij uniek samenwerkingsproject bij Gert Vegter (Informatica) en Marius van der Put (Wiskunde). Raimundas promoveerde in 1999 en ging vervolgens als postdoc hypergeometrische functies bestuderen bij Tom Koornwinder en Nico Temme in Amsterdam. Dit is het tweede stuk dat hij ons vanuit Japan heeft toegezonden.

De zomers op het eiland Kyushu zijn heet en vochtig. Het is vrijwel onmogelijk hier zonder airconditioning te leven. Je begint meteen te zweten als je buiten komt, zelfs om zes uur 's ochtends. De afgelopen zomer was nog erger dan gebruikelijk, er vielen records. Ik heb dan ook geen enkele reden om aan globale temperatuurstijging te twijfelen — elk jaar wordt het warmer voor me. Ik moet hierbij opmerken, dat ik wel steeds naar warmere landen ben verhuisd. Na de zomer komt in Japan het tyfoonseizoen. Dit was uitzonderlijk actief dit jaar. Ik heb het ergste gemist, maar er was veel schade in andere gebieden. De winter kwam laat. Ik kon nog in december in Tokyo zonder jas lopen. Maar als de temperatuur dichtbij nul komt, voelt het behoorlijk koud vanwege de vochtigheid. Op nieuwjaarsdag sneeuwde het zelfs. Maar de sneeuw in Fukuoka smolt meteen weg, alleen de bergtoppen bleven mooi wit. Ik wacht nu op een aangename lente, met sakurabloemen.

Mensen op Kyushu hebben de naam aardig te zijn en dat zijn ze ook. Je moet hier aardig zijn om van de hete zomers te kunnen genieten. De bekende beleefdheid is niet altijd zo erg formeel en dit komt de communicatie merkbaar ten goede. Er is kennelijk te weinig ruimte voor misverstanden. Toch staat respect voor werkbazen, klanten en ouderen voorop. Er zijn veel verhalen over de sociale verhoudingen binnen het Japanse bedrijfsleven; hier zie je echter niet veel van terug op

de universiteit. Je merkt alleen dat je Japanse kennissen uit het bedrijfsleven meestal erg bezig zijn. Niettemin, er zijn best veel officiële feestdagen in Japan. Het nieuwjaar is het belangrijkste, dan gaan alle Japanners naar de Shintotempels met hun wensen en om hun geluk te leren kennen.

Het eiland Kyushu ligt dichtbij Korea en China, dus cultureel verkeer hier was door de eeuwen heen vaak levendiger dan elders in Japan. Nagasaki was bijvoorbeeld tot tweehonderd jaar geleden de enige haven waar westerlingen (en dat waren exclusief Nederlanders!) handel in Japan mochten drijven.

Nu is er veel meer aandacht voor buitenlanders: er zijn informatiecentra en gemeentelijke adviesbureaus. De meeste buitenlanders zijn leraren Engels, vooral uit Canada, de Verenigde Staten, Australië, Nieuw Zeeland en Engeland. Zij organiseren zelf veel uitgaans- en kennismakingsgelegenheden, ook via internet. Dat trekt jonge Japanners die in buitenlanders geïnteresseerd zijn. Ze spreken vaak beter Engels of willen het Engels beter leren spreken. Dat geeft al genoeg aangename sociale contacten.

Op de universiteit kom je vooral buitenlanders uit Azië tegen. Zij organiseren ook enthousiast sociale activiteiten en excursies naar andere steden of natuurgebieden. Zo gingen we afgelopen lente naar Huis ten Bosch — dat is een 'Nederlands' stadje in de Nagasakiprefectuur. De gebouwen en straten zijn best goed nagebouwd en geven een echt Hollands gevoel! Alleen bergen er om heen verstoren het uitzicht uit de plaatselijke Domtoren, en de folkloristische figuren en kanaalboten zien er erg ouderwets uit.

Op eigen kosten reizen is niet goedkoop in Japan. Ik combineer dat meestal met wiskundeconferenties. Het wiskundig leven concentreert zich in Tokyo en het RIMS-instituut in Kyoto. Deze steden hebben ook de meest interessante historische omgeving. Tokyo en Osaka zijn echt indrukwekkend groot en druk.

